

Správa o realizácii Koncepcie rozvoja sociálnych služieb v Košickom kraji za rok 2022

Oblasť A1	Sociálna prevencia a poradenstvo v sociálnych službách
Regionálna priorita č. 1	Efektívnejšie využiť existujúci potenciál odborného poradenstva, vytvárať podmienky pre budovanie dostupnej a dostatočnej siete poradenských služieb občanom.
Hlavný cieľ	Zefektívniť a skvalitniť poradenské služby na území Košického kraja a zvýšiť povedomie občanov o existujúcej sieti.
Odôvodnenie priority	V Košickom kraji nie je dobudovaná sieť špecializovaného bezplatného sociálneho poradenstva pre občanov, ktorá by zabezpečovala finančnú a geografickú dostupnosť tohto druhu pomoci.
Aktivita	Podporovať rozvoj mobilného poradenstva v kraji
Indikátor	Mobilné poradenstvo poskytované v 3 obciach
Východiskový stav (rok 2016)	Mobilné poradenstvo poskytované v 0 obciach
Plnenie aktivity	V Košickom kraji je poskytované mobilné poradenstvo neverejným poskytovateľom Úsmev ako dar, ktorý mobilné poradenstvo v roku 2021 poskytoval v týchto obciach: v Jasove a Ždani.
Aktivita	Optimalizovať celkovú sieť poradenských inštitúcií v kraji za účelom predchádzania duplicite poradenských inštitúcií (sumarizácia informácií o všetkých poradenských inštitúciách pôsobiacich na území kraja – obeť trestných činov, prevencia kriminality, bezplatná právna pomoc, sociálna ekonomika,...) Zosumarizovať predmet činnosti, zverejniť na webstránke KSK informácie o týchto poradenských inštitúciách + odkazy. Prepojiť činnosť poradenských inštitúcií aj s KPK KSK, ZSS v ZpKSK – poskytovanie základného sociálneho poradenstva,...)
Indikátor	Zverejnenie informácií o poradenských inštitúciách v kraji na web stránke KSK s uvedením: názov, predmet činnosti, kontaktné údaje
Východiskový stav (rok 2016)	

Plnenie aktivity	Sumár informácií o všetkých poskytovateľoch špecializovaného sociálneho poradenstva na území kraja vrátane kontaktov a prevádzkovej doby je uverejnený a pravidelne aktualizovaný na webovej stránke www.vucke.sk . Pre účely poskytovania základného sociálneho poradenstva na Košickom samosprávnom slúži Kancelária prvého kontaktu pri Odbore sociálnych vecí. Informácie občania získavajú počas osobnej návštevy, telefonicky, e – mailom alebo aj prostredníctvom live chatu. Občan má tak možnosť konzultovať z domova či zahraničia, zachováva sa jeho anonymita a diskretnosť a predovšetkým má rýchlo zabezpečenú odpoveď na jeho otázky. V roku 2022 poskytla KPK svoje služby 4 020 občanom a to osobne - 2 560, telefonicky - 1 260, emailom - 200. Existencia Kancelárie prvého kontaktu a jej činnosť je prezentovaná na webovej stránke Kancelárie prvého kontaktu, taktiež v brožúre Sprievodca sociálnymi službami.
Oblasť A2	Krízová intervencia
Regionálna priorita č. 2	Zvýšiť vybavenosť Košického kraja zariadeniami krízovej intervencie pre rôzne skupiny obyvateľov v kriticknej situácii.
Hlavný cieľ	Rozširovať počty miest v kvalitných zariadeniach krízovej intervencie.
Odôvodnenie priority	Zvýšená potreba zariadení krízovej intervencie je ovplyvnená regionálnymi charakteristikami – demografickou štruktúrou a ekonomicko-sociálnou situáciou v Košickom kraji. Z analýzy siete sociálnych služieb vyplynul nedostatok sociálnych služieb najmä pre skupinu občanov bez prístrešia.
Aktivita	Zvýšiť počet miest financovaných z rozpočtu KSK v zariadeniach núdzového bývania, domove na pol ceste, útulkoch
Indikátor	Vytvorený počet miest v zariadeniach: 400 miest
Východiskový stav (rok 2016)	Počet miest financovaných z rozpočtu KSK v zariadeniach núdzového bývania, domovoch na polceste, útulkoch: 393 miest
Plnenie aktivity	V roku 2022 KSK financoval z rozpočtu v zariadeniach núdzového bývania, domovoch na polceste, útulkoch spolu 464 miest. Zariadenia núdzového bývania – 82 miest, domovy na pol ceste – 25 miest a útulky 357 miest, z toho 32 miest pre rodinu, 267 miest pre rodinu a jednotlivca a 58 miest pre jednotlivca.
Oblasť A3	Pobytové služby
Regionálna priorita č. 3	Pokračovať v procesoch humanizácie a deinštitucionalizácie pobytových služieb

Hlavný cieľ č. 1	Regulovať počet lôžok v pobytových službách na základe objektívneho posudzovania odkázanosti na sociálnu službu. Znižovať počet lôžok vo veľkokapacitných zariadeniach sociálnych služieb.
Hlavný cieľ č. 2	Zvyšovať kvalitu poskytovaných sociálnych služieb v zariadeniach sociálnych služieb so zameraním na odborné činnosti. Podporovať vznik zariadení zameraných na prepojenie zdravotno-sociálnej starostlivosti.
Odôvodnenie priority	Segment pobytových služieb patrí k najrozvinutejším. Dostupnosť týchto služieb je vysoká. Slabou stránkou je existencia veľkokapacitných zariadení. Rozvojovým trendom je znižovať kapacity pobytových služieb, deinštitucionalizovať starostlivosť, približovať charakter pobytových služieb modelu rodinnej starostlivosti, rozvíjať komunitné služby.
Aktivita	Zapojiť ZSS v ZpKSK do druhého národného projektu DEI (vytipovanie vhodných ZSS, vzdelávanie zamestnancov, spracovaný transformačný plán)
Indikátor	Počet zapojených zariadení do národného projektu: 2 Počet vyškolených zamestnancov: 5/zariadenie, spolu 10
Východiskový stav (rok 2016)	Počet zapojených zariadení do prvého národného projektu: 1
Plnenie aktivity	<p>V roku 2022 pokračovala realizácia mäkkého projektu NPDI- Podpora transformačných tímov, do ktorého sú zapojené zariadenia sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK: Regina Kráľovce, Lúč Šemša, Jasanima Rožňava, Harmonia Strážske, Idea Prakovce, Lumen Trebišov, Ondava Rakovec nad Ondavou, Via Lux Košice a Subsidium Rožňava. V roku 2022 prebiehalo v rámci tohto projektu vzdelávanie zamestnancov a týkalo sa týchto tém:</p> <ul style="list-style-type: none"> - inteligentné obytné budovy, - podporné technológie pri aktivizácii a zamestnávaní osôb so zdravotným postihnutím, - supervízie zamestnancov, - dobrá prax z aktivizácie a zamestnávania prijímateľov sociálnych služieb, - dodržiavanie základných ľudských práv v sociálnych službách. <p>V roku 2022 bolo v rámci projektu NPDI vyškolených 63 zamestnancov.</p>

Aktivita	V domovoch sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK utvárať podmienky na zvyšovanie sociálnych kompetencií a zručností prijímateľov sociálnych služieb s cieľom znížiť rozsah ich odkázanosti (od zamestnancov): zvýšenie sebestačnosti prijímateľa? zmena stupňa odkázanosti? zmena druhu/formy poskytovanej sociálnej služby?....
Indikátor	
Východiskový stav (rok 2016)	
Plnenie aktivity	V zariadení sociálnych služieb Jasanima Rožňava v roku 2022 boli zavedené nové voľnočasové aktivity: tréning pamäte, dopravná výchova, pohybové aktivity. V zariadení sociálnych služieb Idea Prakovce boli zavedené nové terapie: gardenterapia, arteterapia, muzikoterapia, dramaterapia. Zariadenie Subsidium Rožňava zaviedlo v roku 2022 felinoterapiu (ide o využitie pozitívnych účinkov interakcie medzi zvieratám a človekom k podpore liečby a zlepšenie kvality života). Zariadenie Via Lux Košice v roku 2022 poskytlo pre prijímateľov sociálnych služieb Kaleido okuliare, prostredníctvom ktorých je možné vidieť rôzne miesta vo svete. Zariadenie Domko Košice v roku 2022 zaviedlo tanečnú terapiu, klub kuchárov, filmový a fotografický krúžok. Zariadenie Lúč Šemša zaviedlo canisterapiu. V spolupráci s OZ Terapeutika, Centrum Memory, Spokojený senior-Klas a Pamätár sa zariadenie Arcus ešte v priebehu roku 2021 zapojilo do medzinárodného projektu Erasmus + kreatívne metódy v tréningu pamäti seniorov, ktoré naďalej pokračovalo aj v roku 2022 a to implementáciou novej metódy do praxe priamo v zariadení. Prijímatelia sociálnej služby sa v priebehu roku 2022 v rámci výmeny skúseností zúčastnili zábavnej formy tréningu pamäti tzv. Miestnosť, ktorá sa využíva do dnešného dňa ako aj Tancujúce paličky a Kreatívna výzva. Práca s terapeutickými, interaktívnymi hračkami (mačka a pes), ktoré svojou realistickou podobou pripomínajú skutočné domáce zvieratá a slúžia na zmiernenie napätia klientov s demenciou.
Aktivita	Vytvárať podmienky na aktívne zapájanie prijímateľov sociálnych služieb do komunitných aktivít
Indikátor	Počet uskutočnených aktivít podporujúcich účasť prijímateľov na živote komunity: 20
Plnenie aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - prijímatelia sociálnej služby zariadenia Lúč Šemša sa zúčastnili na atletických pretekoch v Banskej Bystrici, - zariadenie sociálnych služieb Domko Košice zorganizovalo 18. ročník festivalu dramatickej tvorivosti Most úsmevov a 11. ročník Plaveckých pretekov s medzinárodnou účasťou, - v zariadení sociálnych služieb Via Lux Košice v roku 2022 boli uskutočnené aktivity: Zlatý Slávik, Deň otvorených dverí, - prijímatelia sociálnych služieb zariadenia Harmonia Strážske sa zúčastnili Dobrého festivalu, Župných dní, kde boli

	<p>odprezentované remeselné techniky ako paličkovanie, encaustika (t.j. maľovanie horúcim voskom),</p> <ul style="list-style-type: none"> - účasť prijímateľov zariadenia Subsidium Rožňava na Týždni mozgu, - zariadenie sociálnych služieb Anima Michalovce spolupracuje s gymnázium Ľudovíta Štúra – chemické a fyzikálne cvičenia, spolupráca s mladými dobrovoľníkmi, so Strednou zdravotnou školou v Michalovciach a so Špeciálnou základnou školou v Michalovciach - spolupráca pri denných aktivitách so špeciálnym pedagógom, organizovanie spoločných aktivít, spolupráca pri organizovaní praxe študentov, v spolupráci so Zepmlínskou knižnicou Gorazda Zvonického v Michalovciach účasť na aktivitách knižnice, - dňa 4. 5. 2022 sa prijímatelia sociálnej služby zariadenia Arcus Košice zúčastnili hudobného koncertu žiakov a učiteľov Základnej umeleckej školy z Jantárovej ulice, dňa 30. 5. 2022 sa prijímatelia sociálnych služieb zúčastnili na turnaji v šípkach, ktoré zorganizovala Rada seniorov v Kulturparku, v roku 2022 sa prijímatelia taktiež zúčastnili projektu Zlepšovanie digitálnych zručností seniorov, ktoré zorganizovalo Centrum celoživotného vzdelávania a podpory projektov, ktoré sa zrealizovalo na Univerzite Pavla Jozefa Šafárika s cieľom osvojiť si zručnosti pri práci s počítačom účasť prijímateľov zariadenia Arcus Košice na projekte “Krajina mojej pamäte”, ktorý vznikol v spolupráci so študentkami ŠUP Košice. Pri jeho realizácii využili prvky arteterapie, pomocou ktorej sa seniori preniesli do príjemných spomienok na ich obľúbené miesta, ktoré už nemôžu navštíviť. Pomohli im v tom práve šikovné študentky umeleckej školy, ktorých kreatívnou úlohou bolo len za pomoci rozhovorov a indícií od seniorov vytvoriť maľované obrazy týchto miest. Umelecké diela im následne predstavili na vernisáži, ktorá sa konala 1. 6. 2022 priamo v záhrade zariadenia. Projekt bol podporený grantovým programom Výnimočné školy. Počas roka 2022 sa prijímatelia sociálnej služby zariadenie Arcus Košice zúčastňovali kurzov pre seniorov v rámci Centra aktívneho starnutia na Bačikovej 7 (Via Carpatia). Prijímateľka sociálnej služby v rámci tohto projektu získala aj diplom predsedu Košického samosprávneho kraja - najaktívnejšieho seniora. V priebehu roku 2022 zorganizovalo zariadenie Arcus v spolupráci so Slovenskou Alzhemeirovou spoločnosťou – Komunitné leto v Arcuse, zamerané na tréning pamäti seniorov v primárnom prostredí.
Aktivita	Využívať možnosti zapojenia sa do projektov zameraných na zvýšenie kvality poskytovaných služieb (dotácie z MPSVaR, nadácie, iné „mäkké“ projekty, projekt ENI...)
Indikátor	Realizované projekty: 5
Východiskový stav (rok 2016)	

Plnenie aktivity	<p>V roku 2022: 10 zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK podalo 10 žiadostí o dotácie z MPSVaR SR, pričom rozhodnutím ministra práce, sociálnych vecí a rodiny SR boli podporené 6 žiadostí v celkovej hodnote 57 800 eur.</p> <p>Schválené dotácie sa týkali :</p> <ul style="list-style-type: none"> - nákupu 2 ks elektricky polohovateľných postelí s hrazdou, hrazdičkou a antidekubitným matracom (Anima) - nákupu 10 ks elektricky polohovateľných postelí s hrazdou, hrazdičkou a antidekubitným matracom (Arcus) - nákupu 10 ks senior kresiel s polohovateľným operadlom a 1 ks výškovo nastaviteľnej vane (Arcus) - nákupu 4 ks elektricky polohovateľných postelí s hrazdou, hrazdičkou a antidekubitným matracom (Lumen) - nákupu 1 ks sprchovacej hygienickej stoličky a 1 ks vstávacej a zdvíhacej pomôcky (Lumen) - nákupu 5 ks elektricky polohovateľných postelí s hrazdou, hrazdičkou a antidekubitným matracom (Ondava) - nákupu 1 ks sprchovacej hygienickej elektrickej stoličky (Ondava) - nákupu 10 ks elektricky polohovateľných postelí s hrazdou, hrazdičkou a antidekubitným matracom (Regina) - nákupu 1 ks výškovo nastaviteľnej vane (Via Lux). <p>V roku 2022 boli čerpané finančné prostriedky z projektu Social Healthcare – Zlepšenie služieb zdravotnej starostlivosti v sociálnych zariadeniach (Improving Health Care Services in Social Facilities) – Social Healthcare. Projekt je financovaný z programu ENI cezhraničná spolupráca Maďarsko – Slovensko – Rumunsko – Ukrajina 2014 -2020. Projekt bol predĺžený do 31.03.2023. Hlavným cieľom je zlepšiť zdravie klientov v zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK a v Zakarpatskej oblasti. V roku 2022 boli realizované 3 online vzdelávacie aktivity:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Komunikačné stratégie zvládania konfliktov v praxi a ich aplikácia 2. Komunikácia s problémovými a agresívnymi prijímateľmi sociálnych služieb 3. Individuálne plánovanie v zariadeniach sociálnych služieb <p>Spolu bolo čerpaných: 4 519,60,- eur na vyššie uvedené vzdelávacie aktivity z celkovej sumy 198 859,20,- eur. Vzdelávacie aktivity boli realizované prostredníctvom: Psychologického centra, s.r.o. a TABITA, s.r.o.</p> <p>Ďalej boli čerpané bežné výdavky vo výške 37 708,40 Eur, najmä na zdvíhacie zariadenie (28 ks), germicídny žiarič (38 ks) a kapitálové výdavky vo výške 19 566,80 Eur na pásový schodolez a stropné zdvíhacie zariadenie (10 ks). V roku 2022 boli čerpané finančné prostriedky na mzdové výdavky v rámci projektu Vývoj smart nábytku s umelou inteligenciou a medicínskych zariadení v rámci programu Rozvoj obchodu, inovácií a malých a stredných podnikov spolufinancovaného z Nórskeho finančného mechanizmu a štátneho rozpočtu SR.</p>
------------------	--

Oblasť A4	Terénne služby
Regionálna priorita č. 4	Zvýšiť podiel ambulantných a terénnych sociálnych služieb v kraji
Hlavný cieľ	Zvýšiť rozsah a zlepšiť miestnu dostupnosť terénnych služieb pre občanov Košického kraja.
Odôvodnenie priority	Súčasný stav vybavenosti terénnymi službami v Košickom kraji nezodpovedá predpokladanej potrebe tohto typu služieb. Je všeobecným trendom zvyšovať podiel ambulantných a terénnych služieb, ktoré umožňujú zachovať občanom vyššiu mieru autonómie a nezávislosti. Súvislosť medzi kvalitou života a zotrvaním v prirodzenom prostredí je preukázaný mnohými výskumami. K ďalším pozitívam patrí nižšia finančná náročnosť oproti pobytovým službám.
Aktivita	Zabezpečiť financovanie služby včasnej intervencie poskytovanej nevereným poskytovateľom v kraji
Indikátor	Počet hodín služby včasnej intervencie v rozsahu 2000, na ktoré KSK poskytuje finančný príspevok na prevádzku
Východiskový stav (rok 2016)	V roku 2016 KSK finančný príspevok na prevádzku služby včasnej intervencie neposkytoval.
Plnenie aktivity	Košický samosprávny kraj financoval v roku 2022 službu včasnej intervencie u jedného neverejného poskytovateľa: Centrum včasnej intervencie Košice v rozsahu 7 500 hodín.
Aktivita	Zvýšiť rozsah ambulantných a terénnych foriem služieb poskytovaných zariadeniam v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK
Indikátor	
Východiskový stav (rok 2016)	
Plnenie aktivity	V roku 2022 zariadenia sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja: Arcus Košice, Lumen Trebišov, Harmonia Strážske a Via Lux Košice aj naďalej poskytovali službu: požičiavanie pomôcok. Uvedenú službu do roku 2020 zabezpečovali v rámci kraja najmä neverejní poskytovatelia, s výnimkou mesta Rožňava. V okresoch Gelnica, Michalovce, Sobrance a Trebišov túto službu neposkytuje žiaden poskytovateľ. V roku 2022 sa poskytovala služba včasnej intervencie pri zariadeniach sociálnych služieb: Domko Košice, Anima Michalovce a Jasanima Rožňava.

Aktivita	Zvýšiť počet miest financovaných z rozpočtu KSK v ambulantných službách neverejných poskytovateľov
Indikátor	Zazmluvnených počet miest: 180
Východiskový stav (rok 2016)	Počet zazmluvnených miest v ambulantných službách v roku 2016: 158
Plnenie aktivity	V roku 2022 predstavoval počet zazmluvnených miest v ambulantných službách u neverejných poskytovateľov spolu 177 miest, z toho 7 miest v špecializovanom zariadení, 121 v domovoch sociálnych služieb a 49 v rehabilitačných strediskách.
Oblasť A5	Sociálne služby pre občanov so zdravotným znevýhodnením
Regionálna priorita č. 5	Rozvíjať sociálne služby pre občanov so zdravotným znevýhodnením v súlade s princípmi politiky rovnosti príležitostí.
Hlavný cieľ	Inovovať sociálne služby pre občanov so zdravotným znevýhodnením užším prepojením zdravotných a sociálnych služieb. Dosiagnúť najvyššiu možnú nezávislosť občanov so zdravotným znevýhodnením.
Odôvodnenie priority	Vzhľadom na vzrastajúci trend podielu občanov so zdravotným znevýhodnením a zároveň existujúci európsky štandard sociálnej ochrany, je nevyhnutné inovovať tento segment sociálnych služieb. Ďalším nástrojom inovácie v prospech občanov je jednotný posudkový systém. Posudzovanie zdravotného a sociálneho stavu v SR je nejednotné, aj keď sa už dlhšiu dobu uvažuje o zmene príslušnej legislatívy. Je nevyhnutné aj na regionálnej úrovni vytvárať podmienky pre užšie prepojenie sociálnych a zdravotných služieb. Je potrebné poskytovať sociálne služby podľa individuálnych potrieb.
Aktivita	Využiť existujúce priestory v zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti na rozšírenie ponuky ďalších činností poskytovaných prijímateľom za účelom zvýšenia kvality poskytovaných služieb
Indikátor	Zavedenie 5 nových aktivít
Plnenie aktivity	- zavedenie tréningu pamäte, dopravnej výchovy a pohybových aktivít v zariadení sociálnych služieb Jasanima Rožňava, - vytvorenie reminiscenčnej miestnosti v zariadení sociálnych služieb Lumen Trebišov,

	<ul style="list-style-type: none"> - zavedenie felinoterapie v zariadení sociálnych služieb Subsidium Rožňava, - poskytnutie prijímateľom sociálnych služieb Kaleido okuliarov v zariadení sociálnych služieb Via Lux Košice, - zavedenie tanečnej terapie, vznik klubu kuchárov, filmového a fotografického krúžku v zariadení sociálnych služieb Domko Košice, - vzniku gardenterapie a biblioterapie v zariadení sociálnych služieb Lidwina Strážske.
Aktivita	Zapojiť prijímateľov sociálnych služieb do festivalu bábkových divadiel Virvar
Indikátor	Účasť 3 zariadení na festivale Virvar
Východiskový stav (rok 2016)	Účasť 2 zariadení na festivale Virvar
Plnenie aktivity	V roku 2022 sa súbory Domko Košice, Via Lux Košice, Lúč Šemša a Regina Kráľovce predstavili na Dňoch bábkového divadla a hier pre rodiny VIRVAR, ktoré organizovalo Bábkové divadlo Košice (kultúrne zariadenie v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK).
Aktivita	Zorganizovať 18. ročník festivalu dramatickej tvorivosti „Most úsmevov“
Indikátor	Uskutočnený Most úsmevov
Plnenie aktivity	18. ročník festivalu dramatickej tvorivosti klientov zariadení sociálnych služieb MOST ÚSMEVOV sa konal 1. júna 2022 v Kulturparku pod záštitou predsedu KSK Rastislava Trnku. Most úsmevov predstavuje a konfrontuje rôzne štýly práce v oblasti tvorivej dramatiky, čím otvára priestor pre vzájomnú inšpiráciu i výmenu skúseností jej tvorcov, zamestnancov zúčastnených zariadení. Most úsmevov chce ukázať, že ľudia s ťažkým zdravotným postihnutím majú možnosti, schopnosti, talent, tvorivosť a iniciatívu. Zároveň chce upozorniť na prácu zamestnancov týchto zariadeniach. Na prehliadke predviedli kolektívy rôzne žánre dramatickej tvorby – básnickú i prozaickú, činohru, spevohru, tanec, balet, pantomímu...,
Aktivita	Podat' návrh na prinavrátenie spôsobilosti na právne úkony prijímateľov sociálnych služieb v domovoch sociálnych služieb

Indikátor	Počet podaných návrhov: 5
Východiskový stav (rok 2016)	Počet podaných návrhov: 0
Plnenie aktivity	V roku 2022 boli podané 3 návrhy na prinavrátenie (aspoň čiastočne) spôsobilosti na právne úkony zariadením Lúč Šemša o ktorých Okresný súd Košice I. nerozhodol. V roku 2022 bol podaný 1 návrh na prinavrátenie (aspoň čiastočne) spôsobilosti na právne úkony zariadením Lumen Trebišov.
Oblasť A6	Sociálne služby pre seniorov
Regionálna priorita č. 6	Zabezpečiť optimálny variant riešenia životných situácií občanov v seniorskom veku poskytovaním sociálnych služieb.
Hlavný cieľ č. 1	Dobudovať sieť špecializovaných zariadení.
Hlavný cieľ č. 2	Podporovať rozvoj opatrovateľskej služby v obciach a ďalších ambulantných a terénnych služieb pre seniorov.
Odôvodnenie priority	Jedným z dôsledkov starnutia obyvateľstva je aj zvýšená potreba sociálnych služieb. Súčasne je potrebné vziať do úvahy diverzifikované potreby tejto veľmi heterogénnej cieľovej skupiny vo vzťahu k sociálnym službám. Len tretina obcí v kraji poskytuje opatrovateľskú službu seniorom, ktorá umožňuje zotrvať seniorom v ich prirodzenom prostredí aj vo vysokom veku.
Aktivita	Zvýšiť počet miest financovaných z rozpočtu KSK v špecializovaných zariadeniach neverejných poskytovateľov
Indikátor	Počet miest financovaných z rozpočtu KSK: 280
Východiskový stav (rok 2016)	Počet zazmluvnených miest v špecializovaných zariadeniach v roku 2016: 267
Plnenie aktivity	V roku 2022 bolo 383 miest v špecializovaných zariadeniach neverejných poskytovateľov financovaných z rozpočtu KSK.

Aktivita	Zabezpečiť zvyšovanie kvality poskytovaných sociálnych služieb napojením vybraných zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti na spolufinancovanie služby z prostriedkov verejného zdravotného poistenia
Indikátor	Uzatvorené zmluvy so zdravotnými poisťovňami: 4 zariadenia sociálnych služieb
Východiskový stav (rok 2016)	Počet zariadení, v ktorých bola uzatvorená zmluva so zdravotnou poisťovňou: 1 zariadenie
Plnenie r. 2018	Uzatvorené zmluvy so zdravotnými poisťovňami: 3 zariadenia sociálnych služieb
Plnenie aktivity	V šiestich zariadeniach sociálnych služieb boli v roku 2022 preplácané úkony ošetrovateľskej starostlivosti, a to: VIA LUX Košice, ARCUS Košice, SUBSIDIUM Rožňava, JASANIMA Rožňava, ONDAVA Rakovec nad Ondavou a LUMEN Trebišov. Zariadeniu sociálnych služieb HARMONIA Strážske bol pridelený kód Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou.
Oblasť A7	Prevenia a eliminácia domáceho násillia páchaného na ženách
Regionálna priorita č. 7	Skvalitňovať a rozširovať ponuku sociálnych služieb zameraných na prevenciu a elimináciu domáceho násillia.
Hlavný cieľ	Vytvárať služby zamerané na podporu žien a detí zažívajúcich násillie so zohľadňovaním ich špecifických a diverzifikovaných potrieb. Rozvíjať preventívne programy.
Odôvodnenie priority	Domáce násillie je často tabuizovaným sociálnym problémom, ktorého prevencia a eliminácia vyžaduje kvalitné sociálne služby. Národný akčný plán na prevenciu a elimináciu násillia páchaného na ženách zdôrazňuje potrebu palety služieb zameraných na elimináciu a prevenciu domáceho násillia.
Aktivita	Poskytnúť finančný príspevok na prevádzku z rozpočtu KSK pre zariadenia núdzového bývania neverejných poskytovateľov
Indikátor	
Východiskový stav (rok 2016)	

Plnenie aktivity	Počet zazmluvnených miest pre zariadenia núdzového bývania bol v roku 2022: 82. Finančný príspevok na prevádzku zariadení núdzového bývania bol vo výške 313 008,84 eur.
Aktivita	Poskytnúť finančný príspevok na prevádzku z rozpočtu KSK na vykonávanie špecializovaného sociálneho poradenstva pre cieľovú skupinu za účelom zabezpečenia dostupnej pomoci
Indikátor	Počet poradcov, na ktorý bol poskytnutý finančný príspevok: 36
Východiskový stav (rok 2016)	Počet poradcov, na ktorý bol poskytnutý finančný príspevok: 24
Plnenie aktivity	V roku 2022 bol poskytnutý finančný príspevok na vykonávanie špecializovaného sociálneho poradenstva vo výške 567 427,89 eur, ktorým bolo financovaných 26,75 úväzkov poradcov.
Oblasť A8	Rozvoj sociálnych služieb
Regionálna priorita č. 8	Zaviest' systém hodnotenia podmienok kvality sociálnych služieb.
Hlavný cieľ	Efektívne využívať základné nástroje rozvoja sociálnych služieb - komunitné plánovanie a štandardy kvality sociálnych služieb.
Odôvodnenie priority	Komunitné plánovanie a štandardy kvality sociálnych služieb sú relatívne novými nástrojmi rozvoja sociálnych služieb. Silnou stránkou oboch nástrojov je ich komplexnosť, široká participácia všetkých dotknutých aktérov, dôraz na také hodnoty a princípy akými sú sociálna spravodlivosť, participácia, subsidiarita, solidarita, odbornosť. Oba nástroje umožňujú zaviesť transparentnosť, zabezpečujú kontinuitu rozvoja a kvalitu v celom systéme sociálnych služieb.
Aktivita	Spracovať plány celoživotného vzdelávania zamestnancov zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK v nadväznosti na druh poskytovanej sociálnej služby
Indikátor	Počet absolvovaných vzdelávacích aktivít/počet zamestnancov: 10/100
Plnenie aktivity	V roku 2022 bolo 467 zamestnancov zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK zaškolených na témy: riziká v ošetrovateľskom a opatrovateľskom procese, individuálne plánovanie, komunikačné stratégie zvládania konfliktov v praxi a ich aplikácia, komunikácia s problémovými a agresívnymi prijímateľmi sociálnych služieb, úvod do sexuality vzťahov ľudí so zdravotným postihnutím, bezpečnosť a ochrana zamestnanca pri fyzickom ohrození prijímateľom, porucha autistického spektra, manažment v starostlivosti o inkontinentného klienta, bazálna stimulácia nadstavbový kurz, prehľbujúci kurz bazálnej stimulácie, krízový manažment v sociálnych službách, neodkladná podpora životných funkcií, zákazka s nízkou

	hodnotou, novinky v zákone o verejnom obstarávaní, nové požiadavky na zverejňovanie zmlúv, faktúr a objednávok, telesné a netelesné obmedzenia a špeciálne úchopy, krízový manažment v sociálnych službách, základy kinestetickkej mobilizácie, validácia podľa Naomi Feil, práca s programom Cygnus, náhla cievna mozgová príhoda, hypertenzia, ošetrovateľská starostlivosť pacienta s dekubitom.
Aktivita	Zvyšovanie sebestačnosti prijímateľov sociálnych služieb prostredníctvom rozvoja pracovných zručností
Indikátor	Nové možnosti rozvoja pracovných zručností (počet novovzniknutých dielní)
Východiskový stav r. 2016	
Plnenie aktivity	V zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK v roku 2022 sa realizovali nové aktivity a terapie. V zariadení Jasanima Rožňava vznikla krajčírka dielňa, vytvorenie reminiscenčnej miestnosti v zariadení sociálnych služieb Lumen Trebišov, zavedenie felinoterapie v zariadení sociálnych služieb Subsidium Rožňava, poskytnutie prijímateľom sociálnych služieb Kaleido okuliarov, v zariadení sociálnych služieb Via Lux Košice, zavedenie tanečnej terapie, vznik klubu kuchárov, filmového a fotografického krúžku v zariadení sociálnych služieb Domko Košice, vzniku gardenterapie a biblioterapie v zariadení sociálnych služieb Lidwina Strážske.
Oblasť A9	Dobrovoľníctvo v sociálnych službách
Regionálna priorita č. 1	Zvýšiť zapojenie obyvateľov Košického kraja do dobrovoľníckych aktivít v oblasti sociálnych služieb
Hlavný cieľ č. 1	Vytvoriť dobrovoľnícke programy v zariadeniach sociálnych služieb
Hlavný cieľ č. 2	Zvýšiť úroveň poznatkov o prínosoch dobrovoľníctva pre organizáciu a o manažmente dobrovoľníctva
Odôvodnenie priority	Dobrovoľníctvo je nástroj zvýšenia kvality sociálnych služieb a sociálnej súdržnosti v spoločnosti. Formálne dobrovoľníctvo (pre organizácie) vyžaduje profesionálny manažment dobrovoľníckych programov a ich medializáciu – len tak je možné zvýšiť zapojenie obyvateľov. Regionálna priorita je v súlade so Stratégiou podpory rozvoja dobrovoľníctva v Košickom kraji, pripravenou v roku 2015.
Aktivita	Realizovať aktivity v oblasti dobrovoľníctva v zariadeniach sociálnych služieb prostredníctvom Dobrovoľníckeho centra Košického kraja
Indikátor	Počet zapojených zariadení do spolupráce a rozvoja dobrovoľníckych aktivít: 5 Počet realizovaných dobrovoľníckych aktivít: 10
Východiskový stav (rok 2016)	Počet zapojených zariadení do dobrovoľníckej činnosti: 5 Počet zrealizovaných dobrovoľníckych aktivít: 6

Plnenie aktivity	V roku 2022 boli v zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK realizované tieto dobrovoľnícke aktivity: v zariadení Domko Košice pracovala 1 dobrovoľníčka, ktorá realizovala s prijímateľmi dobrovoľnícke aktivity, dobrovoľnícke aktivity realizovali študenti Strednej odbornej školy na Bukoveckej ulici, ako aj študenti Strednej katolíckej pedagogickej školy na Južnej triede. Zariadenie Via Lux Košice realizovalo v roku 2022 v spolupráci s členmi Slovenského Červeného kríža, so študentmi stredných škôl v Košiciach Dobrovoľnícke dni v Krásnohorskej Dlhej Lúke. V zariadení Subsidium Rožňava sú dobrovoľníkmi študenti Gymnázia Pavla Jozefa Šafárika v Rožňave a študenti Strednej zdravotníckej školy v Rožňave. Pravidelnou aktivitou uskutočňovanou na týždennej báze je Spievaj, že si spievaj, ktorú vedie dobrovoľník p. Gábor Ulman. Zariadenie Jasanima Rožňava sa v roku 2022 zúčastnilo na Rožňavskom jarmoku v rámci akcie „Týždeň dobrovoľníctva“. V priebehu roka 2022 v zariadení sociálnych služieb Harmonia realizovali dobrovoľnícku činnosť na základe Zmluvy o vykonávaní dobrovoľníckej činnosti tieto externé organizácie: Krúžok paličkovania Pavučinka zo Strážskeho, s cieľom zabezpečiť výkon nácviku paličkovania pre prijímateľov sociálnych služieb a Rímskokatolícka farnosť Nanebovstúpenia Pána v Strážskom a Gréckokatolícka farnosť v Strážskom za účelom uspokojovania duchovných potrieb prijímateľov. V súčinnosti s dobrovoľníkmi bol zorganizovaný aj Deň otvorených dverí v zariadení Harmonia v rámci Župných dní v máji 2022.
Oblasť B1	Sociálnoprávna ochrana a sociálna kuratela detí a mládeže
Regionálna priorita č. 1	Zvýšiť úroveň sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately detí a mládeže.
Hlavný cieľ č. 1	Skvalitniť vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v prirodzenom rodinnom prostredí a predchádzanie umiestňovania detí do inštitúcií.
Hlavný cieľ č. 2	Zvýšiť záujem a znalosti o Dohovore o právach dieťaťa a jeho opčných protokoloch.
Odôvodnenie priority:	Národný akčný plán pre deti na roky 2013-2017 stanovuje oba hlavné ciele ako strategické ciele, na realizácii ktorých sa majú podieľať aj regionálne samosprávy.
Aktivita	Participovať na rozvoji marginalizovaných komunít v kraji prostredníctvom spolupráce s rôznymi subjektmi
Indikátor	Počet stretnutí s komunitnými centrami: 3 Založenie sociálneho podniku: 1
Východiskový stav (rok 2016)	
Plnenie aktivity	Uznesením č. 320/2019 bol založený Sociálny podnik Košického samosprávneho kraja. V roku 2022 sa uskutočnili stretnutia v obciach: Jasov, Vtáčkovce a Vítkovce. Predmetom stretnutí bolo spracovanie podkladov pre aktualizáciu PHSR (iniciatíva CURI III).